

Transportministeriet

Transportministeren

Transportudvalget
Folketinget

17. juni 2022
2022-3378

Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Telefon 41 71 27 00

Transportudvalget har i brev af 19. maj 2022 stillet mig følgende spørgsmål (TRU alm. del), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål nr. 501:

Vil ministeren beregne omkostninger ved at gøre al offentlig transport for alle passagerer gratis i hhv. en uge, to uger, tre uger, en måned og to måneder? Og vil ministeren herefter rapportere følgende: a) Hvilken effekt vil gratis offentlig transport for alle passagerer i hhv. en uge, to uger, tre uger, en måned og to måneder have for graden af ulighed målt ved ginikoefficienten?, b) Hvilken CO₂e-effekt vil gratis offentlig transport for alle passagerer i hhv. en uge, to uger, tre uger, en måned og to måneder have målt i tons CO₂e?, c) Forventet antal personer, som vil overgå fra egen bil til offentlig transport hvis offentlig transport for alle passagerer bliver gratis i hhv. en uge, to uger, tre uger, en måned og to måneder?, og d) Forventet antal personer som vil overgå fra cykel til offentlig transport ved at gøre al offentlig transport for alle passagerer gratis i hhv. en uge, to uger, tre uger, en måned og to måneder?

Svar:

Følgende resultater er baseret på DTU's rapport "Effekter af gratis kollektiv transport". Rapporten redegør for årlige effekter af gratis kollektiv transport, som nedenfor anvendes til at approksimere effekten for de ønskede periodelængder. Det skal bemærkes, at der er tale om en simpel approksimation, og at resultaterne derfor er behæftet med stor usikkerhed.

De statsfinansielle konsekvenser vurderes til at være en udgift på 180 mio. kr. om ugen, som primært skyldes tabt billetindtægt, *jf. tabel 1*. Bemærk, at det ikke er medregnet, hvis kapaciteten i den kollektive transport skal udvides kortvarigt for at modsvare den ekstra efterspørgsel.

Overflytningen af personkilometer fra biler ved en uge er godt 84 mio. km. Overflytningen fra cykel er 13 mio. km. Dette svarer dog til, at man reducerer tilbagelagte personkilometer med cykel med 21,2 pct. mens at man kun reducerer tilbagelagte personkilometer med bil med 7,3 pct.

Table 1: Effekter af gratis kollektiv transport i forskellige periodelænder

Effekt/Periode længde	En uge	To uger	Tre uger	En måned	To måneder
Statsfinansielle omkostninger (mio. kr.)*	-180,8	-361,5	-542,3	-723,1	-1.446,2
CO ₂ (mio. tons)	-0,006	-0,012	-0,017	-0,023	-0,046
Cykel-> kollektiv (mio. person km)	-13	-27	-40	-53	-107
Bil -> Kollektiv (mio. person km)	-84	-168	-252	-336	-672

Anm.: Effekterne er udregnet for år 2020. Monetær beløb er målt i 2019 priser. * Udgifter til køb af nyt materiel til at dække efterspørgsel er ikke medregnet.

Kilde: DTU og Transportministeriet.

Effekterne på ulighed målt ved Gini-koefficienten vil blive besvaret i sammenhæng med svaret på Transportudvalgsspørgsmål 500, som forventes at kunne foreligge sidst i august 2022.

Der er dog en række forbehold i forbindelse med de ovenstående resultater. Resultaterne baseres på modelkørsler foretaget i den Grønne Mobilitets Model (GMM, tidligere Landstrafikmodellen). GMM udregner mellemlangsigtede konsekvenser ved at f.eks. sænke prisen på den kollektive trafik. Derfor er GMM ikke velegnet til, at beregne effekter af tiltag, som kun er indført i en kort periode, hvor brugerne ikke når at omstille deres adfærd fuldt ud.

Dertil antager GMM, at der er uendelig kapacitet i den kollektive transport. Den trængsel, der vil opstå nogle steder, vil gøre den

kollektive transport mindre attraktiv end GMM beregner, ligesom der i de statsfinansielle omkostninger ikke medregnet udgifter til eventuelle udvidelser af kapaciteten. Effekterne på persontransportarbejde, fx skifte fra bil/cykel til kollektiv transport, vurderes derfor at være overestimeret.

Desuden bør det noteres, at GMM ikke er bygget til at håndtere store ændringer, og derfor vil resultaterne for sådanne beregninger være forbundet med betydelig usikkerhed. At gøre kollektiv transport gratis i en periode må anses for at være en stor ændring.

Det skal også bemærke at effekterne vil variere henover året. Fx vil effekten af gratis kollektiv transport i en uge i sommerferien sandsynligvis afvige markant fra en uge i november.

Endeligt tager resultaterne ikke hensyn til de aktuelle forhold i den kollektive transport, som bl.a. er blevet påvirket af covid-19 samt de aktuelle pristinger på brændstof.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Trine Bramsen".

Trine Bramsen